

OSTATNÍ POŠTOVNÍ ORGÁNY V BRNĚ

Vzhledem k historickému vývoji byla činnost pošty spojena s telegrafem a telefonem - proto později spoje.

K důslednému org. oddělení hlasových a telegrafních služeb od přepravy zásilek došlo až v r. 1992.

Od 1.1. 1993 je Česká pošta samostatně hospodařícím subjektem.

Přestože jsem měl snahu zabývat se především po r. 1945 jen objekty poštovního provozu, mohou mezi ně v období před r. 1993 občas proniknout i objekty telekomunikační.

C Krajské a zemské poštovní instituce v Brně

Instituce jsou řazeny podle dobových podkladů. U hlavních hesel předpokládám samostatné útvary, u odsazených hesel předpokládám útvary podřízené, pokud není u hesla uvedeno jinak.

Vrchní poštovní správa v Brně (K.K.Ober Postverwaltung in Brunn)

FOTO

Nadřízený úřad pro moravské pošty; od r. 1797 i pošty ve Slezsku

C1

1749-1850/1/29

Adresy:

1749-	Nová Poštovská ul. 10 (dnes Jánská ul.)	C1F1
-1850	Verlornegasse 68 (dnes Poštovská - dům stál na pozici Poštovská 3/5)	C1F1

Mimo pošt. úřadů byla Vrchní pošt. správě podřízena např. brněnská C.k. Expedice poštovských vozů.

C.k. Expedice poštovských vozů - zajišťovala provoz na pošt. trasách z Brna

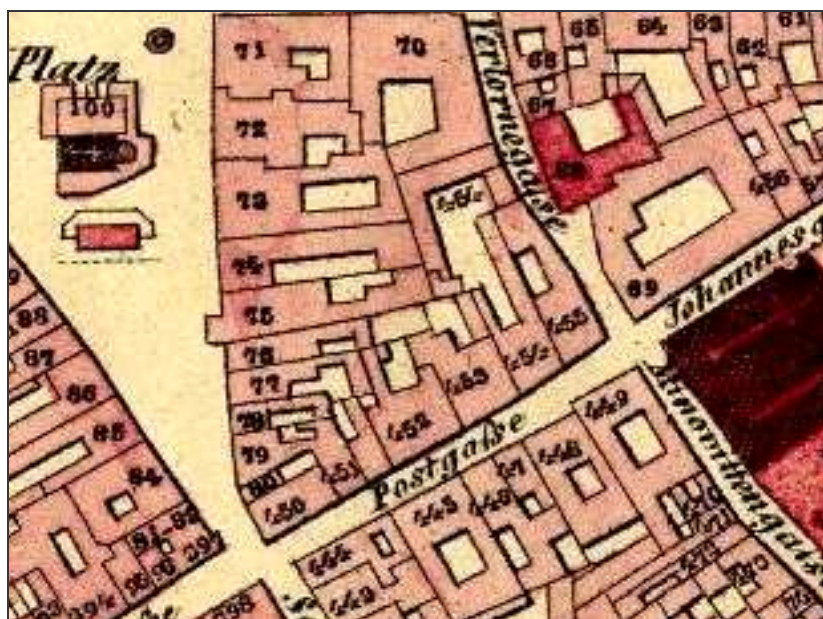
Oddělení stájí pro poštovní koně

1795-1810	r. 1810 oddělení vyčleněno z agendy Vrchní pošt. správy	
1795-	pronajaty pro poštu stáje v hostinci "U tří knížat" na Verlornegasse	C1F1
	ten stával přímo na rohu Verlornegasse (dnes tam stojí pošta Brno1)	

Lidé:

1749 -	K.L. Khautz, dříve pošt. správce v Brně (od r. 1754 s přídomkem "z Abendthalu"
1791 -	vrchní pošt. správce Josef Holtzbecher (později císařský rada a rytíř s přídomkem "z Holtzbecherů")
1776 -	vrchní pošt. správce Karel z Köffillerů (*1745, +1800)
1800 -	vrchní pošt. správce František Würth
1804 - 1818 -	vrchní pošt. správce Václav Bettmann
1820 -	vrchní pošt. správce, císařský rada Jan Křtitel Högler, +1822
	1819-1822 zastupující vrchní pošt. správce Antonín Linz
	1824 - zastupující vrchní pošt. správce Engelbert Bahr
1824 - 1825	vrchní pošt. správce Ant- Turneretscher

- 1825 - 1832 zastupující vrchní pošt. správce Ant. Wolfram
 1833 - 1834 - zastupující vrchní pošt. správce Engelbert Bahr
 1835 - zastupující vrchní pošt. správce Heinrich Raschke
 1835 - zastupující vrchní pošt. správce Gottfried Giuliani
 1835 - vrchní pošt. správce Gottfried Giuliani
 1838 - prozatímní vrchní pošt. správce Vilém Weingartner u Münzbergu
 1838 - vrchní pošt. správce Vilém Weingartner u Münzbergu
 1840 - 1844 - prozatímní vedoucí vrchní pošt. správy Michael Stupper
 1845 - zastupující vrchní pošt. správce Antonín Hoffmann
 1845 - vrchní pošt. správce Antonín Seelinger
 1848 - prozatímní vedoucí vrchní pošt. správy Jan Kalmann
 1849 - vedoucí vrchní pošt. správy Jan Kalmann (císařský rada)
 od r. 1850 se stal ředitelem nově zřízeného poštovního ředitelství



C1F1 - Na mapě z r. 1858 vidíme novou Poštovskou ul. (Postgasse – zřejmě podle Vrchní poštovní správy sídlící v objektu s číslem 448). Na Verlornegasse 68 (tm. červený objekt) sídlila Vrchní pošt. správa později. Objekt Verlornegasse 69 byl do r. 1874 hostinec „U tři knížat“, kde byly pronajaty stáje.

Vrchní pošt správa byla 1850 změněna na:**Poštovní ředitelství Brno (K.K. Postdirektion Brunn)****FOTO****C2****1850-1884****Adresy:**

1850/1/29-1874

Verlornergasse 68 (dnes Poštovská - dům stál na pozici Poštovská 3/5)

C1F1

1874-

nový objekt na Verlornergasse (dnes Poštovská3/5) - pohltit i pův. objekt

C2F1a2**O úřadu:**

Pod ředitelství spadalo osm poštovních erárních úřadů v Brně, Opavě, Olomouci, Břeclavi, Bohumíně, Zábřehu, Hranicích a Svinově, dále 67 pronajatých poštovních stanic, dvě poštovní přespřežní stanice v Brně a Opavě.

Dále pak to bylo 102 soukromých pošt. expedic, 11 železničních expedic a 40 pošt. sběren.

Při brněnském poštovním ředitelství působilo kromě hlavního poštovního úřadu celkem 43 úředníků včetně praktikantů a diurnistů, 4 sluhové, 8 listonošů, 9 baličů a 8 průvodčích (konduktérů).

Lidé:

1850 -

ředitel Jan Kalmann (císařský rada), do r. 1850 vedoucí vrchní pošt. správy

**C2F1a2 – Dnešní Poštovská 3/5 na dvou fotografiích cca 100 let dozadu****Poštovní telegrafní služba****FOTO**

C3 Řadu let měla telegraf jen železniční společnost. Teprve 1850 byla zřízena samostatná poštovní telegrafní služba v Brně.

K.k. Telegrafen amt in Brunn

Vedoucím byl jmenován Emanuel Kraus

Po zahrnutí telegr. služby do poštovního provozu (r. 1884) bylo Pošt. ředitelství změněno na:

Poštovní a telegrafní ředitelství v Brně (K.K. Post u. Telegraphen Direktion in Brunn)		FOTO
C4	1884-	
	Adresy:	
	1884-	Johanesgasse 15-17 (rohový objekt Johanesgasse15-17/ Verlornergasse 3)
	Lidé:	
	-1885-	Ober.post-director Franz Šafařík

MZA, fond H684, kniha 7, folie542 má uvádět 1.5.1852 - neověřeno
C2F1 a 2

Od r. 1890 (může být i dříve) se v pramenech objevuje následující označení:

Poštovní a telegrafní ředitelství pro Moravu a Slezsko (K.K. Post u. Telegraphen Direktion fur Mahren und Schlesien)		FOTO
C5	-1890-1910-1915-	
	Adresy:	
	-1890-1915-	Johanesgasse 15-17 (rohový objekt Johanesgasse15-17/ Verlornergasse 3)
	-1892-1895-	uváděno jen Verlornergasse 3
	-1897-1915-	přejm. Postgasse 3 (dnes Poštovská3/5)
	Lidé:	
	-1890-	Ober post u. Telegraphen director Franz Šafařík
	1894 -	ředitel Pošt. a telegr. ředitelství v Brně pošt. správce František Haluška
	-1892-1898	Ober-Postdirector Johann Slany (-1898- Vrchní rada)
	1898 -	Vorstand: Johann Quido Lier, Hofrath
	-1910-1915-	Vorstand Dr. Karl Reuss (1915 - President), K.k. Hofrath



C5F1 – Objekt ředitelství na (Postgasse/ Johannesgasse) na mapě z r. 1906

Ředitelství pošt a telegrafů pro Moravu (Post u. Telegraphendirektion fur Mahren)		FOTO
C6	-1918-37-	Nadřizený úřad pro moravské pošty
	Adresy:	
	-1918-	Postgasse 3 (dnes Poštovská3/5)
	-1924-37-	Kaunitzgasse 66 - Kounicova 66 (dnes č.26)

C2F1 a 2
B3F1, C4F1,
pošta B11

Lidé:

-1918-	Hofrat und Vorstand Karl Czarda
-1920-1930-	Vrchní poštovní ředitel - Oberpostdirektor Franz Barvič (-1925-1930- President)
-1934-	President Hugo Vondráček



C6F1 – Ředitelství pošt a telegrafů na Kaunicevě 66 (dnes 26) – plán města Brna z r. 1933

Postdirektion in Brunn

FOTO

C7

Adresy:

-1942-	Giskra str. - Giskrova 66 (dnes Kouniceva 26)
--------	---

**B3F1, C4F1, C6F1,
pošta B11****Lidé:**

-1942-	President der Postdirektion JUDr. Josef Herzog
--------	--

Ředitelství pošt v Brně

FOTO

C8

-1945-1948-**Adresy:**

-1945-1948-	Kouniceva 66, pak Leninova 66 (dnes Kouniceva č.26)
-------------	---

**B3F1, C4F1, C6F1,
pošta B11****Krajská správa spojů (KRSS)**

FOTO

C9

-1950-1958-**Adresy:**

-1950-	Leninova 66 (dnes Kouniceva č.26)
-1952-1958-	Šilingrovo nám. 3/4

**B3F1, C4F1, C6F1,
pošta B11
C9F1**



C9F1 – Objekt Krajské správy spojuňa Šilingrově náměstí (r.2005)



C11F1 – Objekt telefonní ústředny (Bezručova 8), ale vpravo žlutooranžový dům je Bezručova 17a sídlo KPS, později Spojprojektu Brno. (r.2008)

Krajský poštovní inspektorát (KPI)				FOTO
C10	-1950-			
	Adresy:			
	-1950-	Leninova 66 (dnes Kounicova č.26)		B3F1, C4F1, pošta B11
Krajská poštovní správa (KPS)				FOTO
C11	-1952-			
	Adresy:			
	-1952-	Bezručova 17a		C11F1
Jihomoravská krajská správa spojů (JmKSS)				FOTO
C12	-1964-			
	Adresy:			
	-1964-	Šilingrovo nám. 3/4		C9F1
	<u>Pomocné provozy:</u>			
	-1964-	Opavská 8	Správa, účtárna, autoopravny, dílny	viz. Dopr. závod spojů(D8)
	-1964-	Nové Sady 18/20	Sklady	viz. Pošt. úřad pojezdny (D2)
Jihomoravské ředitelství spojů (JmŘS)				FOTO
C13	-1974-1992			
	Adresy:			
	-1974-1981-	Šilingrovo nám. 3/4		C9F1
	-1974-	Poštovská 3/5		C2F1 a 2
	<u>Pomocné provozy:</u>			
	-1974-	Opavská 8	Správa, účtárna, autoprovaz, dílny	viz. Dopr. závod spojů(D8)
	-1974-	Nové Sady 18/20	Sklady	viz. Pošt. úřad pojezdny (D2)
	-1974-	Merhautova 129	Oprava psacích strojů a počítačích strojů	
	-1974-	Bubeničkova 79 (1974) (r. 2009 je to číslo 16)	Výtvarníci, aranžéři	

Česká pošta s.p., Odštěpný závod Jižní Morava (OZJM)				FOTO
C14	1993-dosud			
	Adresy:			
	-1997-dosud	Orlí 30		C14F1a2
	2005-dosud	Poštovská 3/5	Provozní odbor; dříve Obvod Brno	C2F1,2, viz. pošta B1
	2005-dosud	Opavská 8	Odbor dopravy; dříve Doprava Jižní Morava	viz. Dopr. závod spojů (D8)



C14F1 a 2 – Objekt Orlí 30 (r.2002)

